

▣ XV AIEJI ▣ **WORLD CONGRESS** ★ **CONGRÈS MONDIAL**

▣ III ESTATAL ▣ **CONGRÉS DE L'EDUCADOR SOCIAL** ★ **CONGRESO DEL EDUCADOR SOCIAL**

**BARCELONA - 6-9 JUNY 2001**



## PARLAMENT D'OBERTURA DEL XV CONGRÉS DE L'AIEJI BARCELONA (ESPANYA) 2001

**Molt Honorable Sr. Jordi Pujol**  
**President de la Generalitat de Catalunya**

**AMB EL SUPORT DE:**



**Diputació  
Barcelona**  
xarxa de municipis

*Barcelona,  
la ciutat de les persones*  
Ajuntament  de Barcelona



**Socrates**



**AMB EL PATROCINI DE:**



Autoritats, senyores i senyors. Vostès, els educadors socials, tenen un camp d'acció molt ampli, dispers, polifacètic, i fins i tot versàtil. La Senyora Secretària General parlava de la versatilitat del seu camp d'acció i això, de vegades, fa una mica difícil, suposo, copsar exactament tota l'amplitud i la naturalesa del seu treball.

De tota manera, jo m'he permès repassar, per exemple, el que han estat els congressos que vostès han fet fins aquest d'avui –que és el que fa quinze–, i a través dels temes que vostès han tractat es detecta aquesta amplitud, aquesta versatilitat, però m'aturo en un punt comú que hi ha entre tot això i que li dóna una unitat. El primer congrés es va dedicar al servei reeducatiu i, després, a l'internat reeducatiu; en molts congressos es va parlar dels joves inadaptats. Ja sé que vostès ara no la utilitzen gaire aquesta expressió, en comptes "d'inadaptació", prefereixen parlar "d'exclusió"; bé, doncs, exclusió, inadaptació, reeducació, joves amb dificultats, bé, fins i tot, crisis existencials. Vostès, a través dels congressos, han tractat tota una sèrie de temes que són els que els interessen per al seu treball i que, per tant, en conjunt, defineixen la seva tasca, tots ells lligats amb aquestes situacions difícils de la gent en general, moltes vegades els joves, però de la gent en general. Una altra paraula que surt molt sovint en els seus documents, en els mateixos documents que han preparat per a aquest congrés i que ahir al vespre vaig estar mirant, és la paraula "desestructuració". Evidentment, hi ha altres coses no tan lligades a aquestes situacions, per dir-ho així, més aviat crítiques que també fan vostès i que en canvi veig que, si més no en els congressos, no han tractat tant, com per exemple, tot el que fa referència a l'animació, tot el que fa referència a l'educació lúdica.

En conjunt, es configura un camp d'acció molt important per al qual, a la nostra societat actual, es fa molt necessària aquesta titulació. En els documents que vostès han preparat per a aquest congrés, utilitzen l'expressió textual "fallida de l'estat del benestar"; jo no m'atreviria a utilitzar aquesta expressió. No hi estic del tot d'acord, sincerament, perquè només cal veure, doncs, com estan els països en els quals no hi ha "estat del benestar" per veure fins a quin punt "l'estat del benestar" ha estat un èxit formidable. El que sí que és cert és que "l'estat del benestar" no elimina totes les tensions, no elimina tots els desequilibris, tots els problemes. Fins i tot es pot admetre una cosa, i és que, de vegades, en crea de nous, el "benestar" de vegades crea situacions difícils noves, però en conjunt, evidentment, jo crec que no podem parlar de "fallida" de cap manera: el que sí que és cert és que hi ha tota una sèrie de dificultats, una sèrie de problemes, una sèrie d'insuficiències, una sèrie d'exclusions, per dir-ho amb el llenguatge que utilitzen vostès, i evidentment, per això es fa necessari, entre altres coses, "l'estat del benestar". D'altra banda, penso que ha estat el Sr. Velastegui qui ha parlat de "relacions socials fràgils", aquest "estat del benestar" s'instaura sobre una societat nostra, en certs aspectes molt més justa, molt més progressiva, molt més evolucionada, molt millor del que era abans, però en altres aspectes, fràgil.

Tot això fa que estigui més que justificat que hi hagi aquest gran creixement d'aquesta professió, la professió de l'educador social. I en aquest sentit, jo hem congratulo molt, com a president de Catalunya –perquè si no recordo malament, aquesta és una llei que es va votar per unanimitat al Parlament–, que a Catalunya tots els sectors polítics i socials catalans haguessin entès que calia crear el col·legi professional: encara hi ha molts llocs d'Europa i d'Espanya on no existeix. Recordava abans, mentre parlàvem abans d'entrar a l'acte amb al Sr. Velsategui, que es va fer, en aquell moment, per part de la societat catalana i dels poders públics catalans, una actuació, diguem-ne, d'avantguarda, de la qual crec que ens hem de congratular, la qual cosa no vol dir que ens hi hàgim d'aturar.

També és molt significatiu, per exemple, que a Catalunya hi hagi en aquest moment set –i em sembla que d'aquí poc han de ser vuit– universitats catalanes que donen aquest ensenyament d'educador social. Tot això són fets positius, que no ens han de fer caure en un cert cofoisme, però de tota manera, tampoc no els hem de negar, ni silenciar. També em deien ara, just abans, parlant amb tots amb els que estàvem reunits en aquell moment, que a Catalunya concretament hi ha la segona organització europea d'educadors socials, després de Dinamarca.

Podria fer notar una cosa. Fixem-nos que quan veiem en quins països està més desenvolupat aquest servei, comencem per Dinamarca, i veiem les ciutats que han acollit aquests congressos, d'ençà de l'any 1952, totes són ciutats d'alt desenvolupament econòmic i d'alt desenvolupament social: Brussel·les, Lausana, Versalles, Montreal, etc. Per tant, aquesta necessitat, se sent sobretot en els països més desenvolupats, com una exigència per introduir, no ja únicament qualitat de vida, sinó per mirar d'introduir aquells factors de convivència, aquells factors que ens permetin anar a buscar la gent que no pot seguir, la gent que es queda enrere, que es queda al marge de vegades. A part d'això, vostès també es dediquen a l'animació, com hem dit abans, i l'educació lúdica, però indubtablement, hi ha un component molt important en la seva actuació que busca aquest tipus de gent.

Un tipus de gent que no pot seguir, i això sí que es veritat, i que en les nostres societats desenvolupades, pletòriques, riques, opulentes, en les nostres societats europees, nord-americanes, es dona molt. Un tipus de gent que no pot seguir, en part és això, i un tipus de gent que, de fet, té un nivell de vida molt superior al de molta gent, de molts milers de milions de persones de tot el món, però com que s'han de comparar amb la gent de la seva societat, són gent que, dins d'aquesta societat, fàcilment pot quedar marginada. Per tant, aquesta professió és a tot arreu del món. El Sr. Velastegui m'explicava que ara estan treballant molt amb l'intent de recuperació dels soldats infants del Congo. Valdrà la pena que es pensi fins a quin punt prestem prou atenció, per exemple, a aquests problemes que van molt més enllà dels nostres problemes, no únicament des del punt de vista geogràfic, sinó des del punt de vista de mentalitat.

Voldria fer notar, lligat amb això, una cosa que abans també algú de vostès ha dit, que parlar que les nostres societats, desenvolupades, riques, opulentes, etc., és parlar de societats que tenen unes relacions socials fràgils. No solament hi ha tots els que queden al marge, que no poden seguir, que tenen sensació de ser deixats de banda, i això que hi ha tants i tants problemes, d'inadaptació, d'exclusió, sinó que a més, realment són societats que tenen unes relacions socials fràgils i aquí és on vostès, indubtablement, tenen un paper molt important a fer.

Em fa l'efecte que no està de més que diguem que una de les coses que ens passa a les nostres societats és que un element molt important d'estructura social i de solidesa social, el tenim, relativament, en crisi: les famílies. Vostès, si es dediquen a l'educació justament amb gent que necessita una atenció particular, amb tota seguretat s'adonen que moltes vegades hi ha problemes de "desestructuració familiar" importants. Segurament resoldre això no és cosa de vostès, perquè vostès el que fan, diguem-ne, és tapar forats, forats que deixen qui sigui, la societat o la família. Però com que vostès això ho viuen de prop, segurament, poden ajudar al fet que almenys la gent tingui clar que seria necessari en general –cosa que els poders públics no fem prou, i jo mateix me n'acuso–, que seria necessari que hi hagués un reforçament del paper de les famílies a la societat, més en condicions d'exercir el seu paper. Un paper que potser abans exercíem millor, perquè també la societat era molt menys exigent, i perquè sobre la família hi havia menys pressió, però que ara també convindria que poguéssim tornar a exercir. En un informe sociològic de fa quatre o cinc anys de tot el consens nòrdic dels països escandinaus –Dinamarca, Islàndia, Noruega, Suècia i Finlàndia– sobre acció social, una de les conclusions era que ni podien mantenir l'estat del benestar, ni tampoc podien mantenir la cohesió social, si no hi havia una recuperació de reforç de les famílies. Si això ho diuen els països que se suposa que són els més avançats, no deu ser feina de vostès resoldre-ho; però en tot cas crec que val la pena que, ja que vostès estan submergits en aquest tipus de feina, hi pensin.

Finalment, lligat a tot això, crec que és un gran encert que vostès dediquin aquest congrés als valors ètics i al que en el seu mateix escrit vostès qualifiquen com "el compromís amb els valors fonamentals". És molt difícil que una societat funcioni sense valors, però a més és difícil que una societat funcioni d'una manera justa, és a dir, d'una manera inclusiva no excloent, sinó incloent, ficant tothom allà dins, si no té uns valors que realment ajudin en aquest sentit. Per tant, crec que és un gran encert que vostès vulguin dedicar aquest congrés, aquests dos congressos en realitat, a analitzar aquests valors.

Els desitjo molt d'èxit, els felicito, vull fer notar –i ho he intentat dir amb unes paraules potser una mica desordenades en el meu parlament– la gran importància que en aquesta societat nostra d'avui, d'una banda potent, però d'altra banda fràgil, d'una banda molt respectuosa en moltes coses, però d'altra banda amb gent que queda al marge, la importància que vostès tenen.

Volia simplement subratllar això i, en fi, us desitjo un bon congrés, i com la fórmula diu queda inaugurat el congrés.

Per acabar, declaro inaugurats els dos congressos, el congrés mundial i el congrés estatal de l'educador social. Que us vagi tot molt bé.

---

Aquest projecte s'ha dut a terme amb el recolzament de la Comunitat Europea.

El contingut d'aquest projecte no reflecteix necessàriament les opinions de la Comunitat Europea, ni implica cap responsabilitat per part seva.